

ไก่พื้นเมืองหรือ "ไก่บ้าน" เป็นสัตว์เศรษฐกิจสำคัญในชุมชนและท้องถิ่น และเป็นแหล่งอาหารที่สร้างความมั่นคงทางอาหารให้คนไทยมาตลอด ขณะเดียวกันการเลี้ยงไก่พื้นเมืองยังเป็นทางเลือกอาชีพสำหรับเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากใช้เงินลงทุนน้อย ดูแลจัดการง่าย ทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทนต่อการเป็นโรคได้ดี

ปัจจุบันประเทศไทยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองกว่า 2.36 ล้านครัวเรือน และมีไก่พื้นเมืองไม่น้อยกว่า 72.5 ล้านตัว ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่เลี้ยงมีหลายสายพันธุ์ เช่น ไก่พันธุ์ประดู่หางดำ ไก่พันธุ์เหลืองหางขาว ไก่พันธุ์แดง ไก่พันธุ์ซี และไก่พื้นเมืองลูกผสม เป็นต้น ซึ่งราคาซื้อขายไก่พื้นเมืองจะสูงกว่าไก่เนื้อ หาก

ปูทางสู่โมเดิร์นเทรด ยกระดับฟาร์ม 'ไก่พื้นเมือง'

คุณเดือน ศตะนาวิ

เกษตรกรมีระบบการผลิตไก่พื้นเมืองที่ได้มาตรฐาน คาดว่าจะทำให้มีโอกาสในการเข้าสู่ตลาดและมีช่องทางจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น

นางสาวคุณเดือน ศตะนาวิ เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กล่าวว่า ขณะนี้ มกอช. ได้ร่วมกับกรมปศุสัตว์

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งจัดทำร่างมาตรฐานสินค้าเกษตรเรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พื้นเมือง เพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรรายย่อยสามารถปฏิบัติและพัฒนาฟาร์มเลี้ยงไก่พื้นเมืองเข้าสู่ระบบมาตรฐานได้จริง ทั้งยังเป็นแรงจูงใจและช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพเนื้อไก่พื้นเมืองที่มีความ

ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และตรงตามความต้องการของตลาด ขณะเดียวกันยังช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดสัตว์ปีก ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตดีขึ้นด้วย

มาตรฐานฯ ฉบับนี้ ครอบคลุมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองไทยและไก่พื้นเมืองลูกผสม

และมีการกำหนดเกณฑ์การเลี้ยงไก่พื้นเมืองแบบเลี้ยงปล่อยอิสระ (Free-range) ที่ให้ไก่สามารถแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติได้ เช่น การคุ้ยเขี่ยหาอาหาร การคลุกฝุ่น การใช้ขน และการจิกกินพืช หญ้าและแมลง เป็นต้น ซึ่งแตกต่างจากการเลี้ยงไก่เนื้อ และไก่ไข่เชิงพาณิชย์ อาทิ มีพื้นที่เลี้ยงปล่อยอิสระภายนอกโรงเรือนอย่างเพียงพอ ให้ไก่มีความเป็นอยู่ตามธรรมชาติ และมีต้นไม้หรือร่มเงาเพื่อให้ไก่ได้พักผ่อน นอกจากนั้น ต้องมีพื้นที่ที่มีหญ้าหรือพืชที่

เป็นอาหารให้ไก่จิกกิน อย่างน้อยร้อยละ 40 ของพื้นที่ โดยพืชดังกล่าวต้องมีการหมุนเวียนหรือพักแปลง กรณีหญ้าหรือพืชที่เป็นอาหารไก่ไม่เพียงพอต้องมีการเสริมหญ้าหรือพืชจากภายนอก และข้อกำหนดด้วยระบุว่า ไก่ต้องถูกปล่อยเลี้ยงภายนอกโรงเรือนไม่น้อยกว่าวันละ 8 ชั่วโมง เป็นต้น

เมื่อการยกร่างมาตรฐานฯ ไก่พื้นเมืองแล้วเสร็จ และประกาศใช้อย่างเป็นทางการ จะถือเป็นการก้าวกระโดดของวงการไก่พื้นเมืองเพื่อการบริโภคที่เดียว เพราะปัจจุบันถึงแม้จะมีความนิยมบริโภคไก่พื้นเมืองมากขึ้น แต่ยังไม่มีการให้การรับรองมาตรฐานการเลี้ยง หรือ GAP เลย ในขณะที่มีการเลี้ยงไก่เนื้อ ไก่ไข่ มีมาตรฐานครบวงจรแล้วทั้ง GAP, GMP และอื่นๆ

“อนาคตคาดว่า ฟาร์มไก่พื้นเมืองเกษตรกรรายย่อยจะพัฒนาระบบการผลิตเข้าสู่มาตรฐานฟาร์มอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการตลาดโดยเฉพาะโมเดิร์นเทรด ที่เริ่มมีความต้องการเนื้อไก่พื้นเมืองคุณภาพสูง รวมทั้งร้านอาหารพรีเมียมที่สามารถสร้างสรรคเมนูพิเศษจากไก่พื้นเมือง เนื่องจากเนื้อสัตว์รสชาติอร่อย ทั้งยังผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมไก่พื้นเมืองอย่างเป็นรูปธรรมช่วยเพิ่มมูลค่าการจำหน่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ที่สำคัญยังจะสามารถรักษาสายพันธุ์ลักษณะดีของไก่พื้นเมืองไทยไว้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งยังเป็นการเพิ่มมูลค่า และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองด้วย” เลขาธิการ มกอช. กล่าว